

СТАНОВИЩЕ

от: проф. д-р Милен Иванов Балтов,

член на научното жури в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.8. Икономика (Маркетинг, мениджмънт и предприемачество), обявен за нуждите на ЦИУН към Бургаски свободен университет, в ДВ бр. 82 от 14.10.2022 г.

В изпълнение на Заповед № РД/ 16-50 от 30.11.2022 г. на Ректора на Бургаски свободен университет, за назначаване на Научно жури за избор на „Доцент“ съм определен за рецензент по конкурса. Представената **документация** е в изискуем обем и отговаря на Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за развитие на академичния състав в БСУ.

В обявения конкурс е подал документи **един кандидат**, а именно **гл.ас. д-р Виляна Янкова Русева**.

1. Представяне на кандидатката за участие в конкурса

Гл.ас.д-р Виляна Янкова Русева е завършва редовното си обучение като бакалавър по спец. Финанси и като магистър по спец. Счетоводство и контрол в Икономически университет- Варна. По-късно получава и ОКС „Магистър“ по спец. Управление на туризма в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“- Бургас. През годините на следването и докторантурата си работи в търговски фирми, банкови и финансови институции и туристически организации, а компетенциите ѝ са както с анализаторски, така и с активно изпълнение на функции в туризма и услугите. В рамките на докторантурата практикува като хонорован асистент в БСУ.

Темата на дисертационния ѝ труд, с която е зачислена през 2017 г. и е защитила през 2019 г. в ЦИУН на БСУ е „Развитие на ноу-хау чрез консултиране и обучение (примерът на туристическата индустрия)“. Гл.ас. д-р Виляна Русева

е хоноруван асистент от 2018 г. и щатен преподавател в БСУ от 2021 г. Изнася лекции и види семинарни занятия по дисциплини в областта на туризма, маркетинга и бизнес планирането. Владее руски и английски език и е провела редица допълващи специализации по икономика и макроикономика в Белгия, Ирландия, Италия. Намирам, че натрупания преподавателски опит е напълно достатъчен за придобиване на академичната длъжност доцент.

2. Персонална характеристика, съответствие на законовите изисквания на кандидатката и количествени измерители

Гл.ас. д-р Виляна Янкова Русева работи на основен трудов договор в БСУ и е представила изискуемия **пълен комплект документи за участие в конкурса за академичната длъжност „доцент”**,

На тази база, за кандидата може да се отсъди:

- Образователната и научна степен “доктор” е в същата научна област, в която е обявен конкурса;
- Има рецензирана самостоятелна монография по тематиката на конкурса;
- Представила е 22 научни публикации извън дисертационния труд и монография, 1 от които е в индексирани чуждестранни издания, които не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен „доктор” и са основно индексирани в световни бази данни;
- Наличие на публикуван самостоятелен учебник и учебно помагало и материали , вкл. електронни.
- Участвала е в множество научноизследователски и приложни проекти на национално и международно равнище.

Може да се заключи, че по линия на *минималните изисквания и критерии и показатели на БСУ за оценка на учебната и изследователската работа* кандидатката надхвърля значително изискванията.

Група от показатели	Съдържание	Изискване	Изпълнение
А	Показател 1. Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор"	50	50
В	Показател 3. Хабилитационен труд – монография	100	100
Г	Сума от показателите от 4 до 10	200	280
Д	Сума от показателите от 11 до 13	50	120
	Общо	400	550

Представените публикации освен 2 монографии, включват 4 студии, 15 статии и научни доклада и 1 учебника както и електронни учебни материали. Научните публикации на кандидатката са в авторитетни научни издания, в т. ч. 1 от тях е в чуждо издание в Уеб ъф сайънс. В справката за цитиранията са отбелязани 15 цитирания на публикации на кандидата.. С документите по настоящия конкурс се удостоверява също, че кандидатката е участвала в 3 научноизследователски и приложни проекта, които са с възложител международни и национални организации.

Освен всичко, посочено по-горе, у нас кандидатката се изявява с точните си попадения на научни теми, така и с компетентното им анализиране и ясно излагане на висок научен език. Притежава неоспорими организаторски способности, умее да работи високоефективно в екип. Известна е като **компетентен специалист, който се отличава с изключителна прецизност и научно достойнство.**

3. Качествена оценка по критериите и показателите за научно-изследователската дейност

По отношение на **монографичните издания** присъстват основно темите за основните тенденции, нововъведения и предизвикателства пред съвременния бизнес, маркетинга и предприемачеството в условията високотехнологична среда и дигитализация на икономиката и тяхното влияние върху човешкия индивид и възприятие, различните видове дейности, породени от възникналите потребности. Освен всички преимущества, произтичащи от иновационната дейност на предприятията, възникват и редица обществено-значими въпроси като неравенство, бедност, запазване на околната среда и устойчиво управление и съхранение на природните ресурси. Поставени са три акцента: промените, които дигитализацията предизвиква, в потребителското поведение и последиците от това за маркетинга; съвременните измерения на социалното предприемачество и характеристиките на споделени пространства за работа като търсена услуга в дигиталната икономика и специфична предприемаческа алтернатива.

Авторът сериозно доразвива модели в бъдеще: решоринг, диверсификация, регионализация, репликация и систематизира класификация на технологиите. Очертани са профилите и архетипите на индустриите, технологиите, както и тенденциите в политика за устойчиво развитие и тяхното отражение.

Чрез многобройните си изяви, кандидатката фокусира вниманието на участниците в конференции върху съвременни проблеми, въпроси и направления на маркетинга и предприемачеството. Тя като смело и отговорно защитава становището си. Навлиза в области, които са особено актуални като пазара на труда и връзката образование – реализация, с процесите в предприемачеството приоритетни за страната, но подценявани от научна гл. т.

4. Съответствие с приносите в научните изследвания

Научните и научно-приложните приноси на кандидатката са с теоретичен и практико-приложен характер. **Научните приноси** са неоспорими и открити в следните теоретични и приложни насоки. Авторката систематизира теориите в областта на маркетинга и предприемачеството, в т.ч. интегриран прочит на връзката между тях в контекста на новите бизнес реалности, идентифициране на нови предприемачески модели, изследване аспектите на социалното предприемачество, и др. Изследва връзката между бизнес консултирането и обучението, и подобряване икономическите резултати и ефективността на стопанските организации. Разглежда същностните характеристики на понятието "споделени пространства за работа" като модел за работа на споделената икономика.

Практико-приложни приноси също са налице. Работата в областта на анализ на развитието на социалното предприемачество в България и в световен мащаб, като отговор на потребностите на съвременното общество. Оценка релевантната на нормативната уредба за неговото стимулиране в България. Установява връзката между промените в съвременната бизнес среда (дигитализация, потребителско поведение) и съответните промени в предприемаческата практика и маркетинговата дейност на фирмите, както и взаимовръзката между продуктовата и процесната иновация като инструменти на маркетинговата стратегия на МСП. Успешно се прилага от кандидатката казусния метод в обучението.

5. Бележки и препоръки

Въпреки сериозните си международни и национални изяви досега, включително и в творчеството на кандидатката е пожелателно да бъде още по-критично както към българската практика и глобализацията особено в сектора на услугите - ценно ще бъде да се изследват проблемите на предприемачеството и от гледна точка на териториалните процеси – имиграция и емиграция между районите за планиране, на областно ниво и на ниво индустриални зони.

Малко изследвана в България област, която заслужава вниманието на кандидатката е проучването на състоянието на предлагащите услуги – обучителни организации, агенции за набиране на персонал, консултанти. Пожелавам на гл.ас. Русева да работи активно с млади изследователи и докторанти, за да предава своя натрупан научен опит. Направените критични бележки не са от такъв характер, че да оспорват приносите на кандидатката за академичната длъжност “доцент”.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Гл.ас. д-р Виляна Янкова Русева в качеството ѝ на кандидат за академичната длъжност “доцент”, отговаря на приетите национални минимални и препоръчителни на БСУ научни и наукометрични изисквания. Научната продукция на кандидатката съдържа резултати, представляващи научни и научно-приложни приноси; насочена е към усъвършенстване на теорията и практиката; съдържа обобщения на резултати, получени чрез изследователска дейност. Учебно-преподавателската ѝ работа я представя като отличен университетски преподавател, а публикациите в престижни списания и изявите на национални и международни форуми са ѝ създали определен авторитет и име в научната общност.

Намирам достатъчни основания да предложи гл.ас. д-р Виляна Янкова Русева да бъде избрана на академичната длъжност „доцент” в професионално направление 3.8. – Икономика (Маркетинг, мениджмънт и предприемачество), по конкурса, обявен за нуждите на ЦИУН към Бургаски свободен университет. Убеден съм, че заемането на академичната длъжност “доцент” ще бъде заслужено и ще ѝ даде добри възможности за бъдещо научно творчество и изяви като преподавател, а на Университета качествен кадър с принос за управлението и просперитета му.

30.01.2023 г.

Рецензент, член на научното жури:

проф. д-р Милен Иванов Балтов